

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NO. 145. — ŠTEV. 145. NEW YORK, FRIDAY, JUNE 22, 1934. — PETEK, 22. JUNIJA 1934. TELEFON: OHelsea 3-3878 VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

FARMERJI VSLED SUŠE NISO TAKO NA SLABEM

LANSKI PRIDELEK BO POKRIL LETOŠNJO ŠKODO

Vrednost živine in lanskega žita se je zvišala za 100 milijonov. — Za pšenico bodo dobili dvakrat toliko kot leta 1932. — Tudi cena živine je poskočila. — Farmerji v Nebraski so pridelali lansko leto 25,000,000 bušljev pšenice.

OMAHA, Neb., 21. junija. — Farmerji v Nebraski navzlic letošnji veliki suši, v kateri so izgubili skoro večino pridelka, niso v tako slabem položaju. Farmerji so vsled zvišanja cen žita, ki ga imajo še vedno v zalogi od lanskega leta, in cene živine na dobičku za \$100,000,000. Na vsakega izmed 127 tisoč farmerjev v državi Nebraska pride potemtakem po \$800.

Ako bodo te cene še dalje tako naraščale, bodo farmerji dosegli še večji dobiček. Izguba na žitu vsled letošnje suše bo skoro popolnoma pokrita s povišano ceno žita lanskega pridelka. Poleg tega pa bodo tudi še za letošnji pridelek, kolikor ga pač še bo, dobili boljšo ceno.

Dobiček \$100,000,000 je skoro enako razdeljen na žito in živino.

Farmerji Nebraske imajo v svoji žitnicah lanske koruze še vedno 111,000,000 bušljev. Ta koruza, ko je bila pospravljena, je bila vredna 12 centov bušelja, ali vrednost celega pridelka \$13,000,000. Vrednost je bila tedaj zvišana za \$47,720,000.

In pšenica. Zadnje vladno poročilo ceni zalogo pšenice, ki se še nahaja v rokah farmerjev v Nebraski, na 9,600,000 bušljev. Ko je bila lansko leto ta pšenica spravljena v shrambe, je bila njena tržna cena 40 centov bušelja, ali skupna vrednost \$3,040,000. Sedaj pa ista pšenica, po 92 centov bušelja, predstavlja vrednost \$8,832,000, ali povišanje v znesku \$4,992,000.

Lansko leto so farmerji v Nebraski pridelali 25,000,000 bušljev pšenice, ki je bila tedaj vredna, po 40 centov bušelja, \$10,000,000. Letos bodo zaradi suše pridelali samo kakih 15 milijonov bušljev pšenice. Torej teh 15 milijonov bušljev, če jih pridenemo k lanskim zalogi 9,600,000 bušljev, torej skupno 24,600,000 bušljev, je vrednih, po 92 centov bušelja, \$226,320,000. Vsled tega dobijo farmerji v Nebraski dvakrat toliko za letošnjo in lansko pšenico, kot za celi pridelek iz leta 1932.

Zvišanje cene koruze lanskega pridelka, ki je še vedno v rokah farmerjev, ter zvišanje cene lanske pšenice, postavi ceno žitne zaloge na vrednost \$52,722,000.

Pri zvišanju cene na živino bodo farmerji pridobili \$47,741,000, pri goveji živini so pridobili v vrednosti \$38,060,000, pri prašičih \$8,614,000 in pri ovcah \$1,067,000.

Po zadnjem vladnem poročilu ima Nebraska — 3,400,000 glav goveje živine. Povprečna cena pri vsaki govedi od 1. januarja 1934 se je zvišala za \$11, kakor je razvidno iz borznega poročila. Vrednost cele goveje živine je tedaj \$28,060,000. Vrednost bikov pa se je zvišala za \$20 do \$25 za vsako glavo.

Cena prašičem ni rastla sorazmerno s ceno goveje živine. — Po vladnem poročilu je v Nebraski 4,317,000 prašičev. Cena se je zvišala za \$2 pri prašiču, torej se je vrednost zvišala za \$8,614,000.

V Nebraski v primeri z drugimi državami ni mnogo ovac, pa pri vsem tem so farmerji pridobili na njihovi vrednosti okoli \$1,000,000. V Nebraski je 997,000 ovac. Vrednost ovce se je od 1. januarja zvišala nekaj nad \$1. In tako so farmerji pridobili na ovcah okoli \$1,067,000.

Farmerji Nebraske so tedaj vsled zvišane cene žita in živine navzlic škodi, ki jim jo je povzročila suša, lahko zadovoljni s svojim položajem. V splošnem torej položaj farmerjev v Nebraski ni tako žalosten, vendar pa bodo manjši farmerji, ki nimajo lanskim zalog, trpeli veliko pomanjkanje.

Nemški parnik zadel ob pečino

PREMIJJE V NEMŠKEM SPORU

Von Papen je naznanil svoj odstop. — Hitler njegovega odstopa ni sprejel.

Berlin, Nemčija, 21. junija. — V vladni krizi, katero je povzročil s svojim govorom v Marburgu podkancler Franz von Papen, je nastalo premirje, toda še nikakor mir. Papen je tekom svojega govora rekel, da večina nemškega naroda ni zadovoljna s Hitlerjevo vlado.

Ker je minister za propagando Goebbels prepovedal listom objaviti Papenov govor, je kanclerju Hitlerju naznanil svoj odstop. Hitler pa Papena ne pusti iz svojega kabineta.

Veliko oporo je von Papen prejel v svojem stališču, ker mu je predsednik von Hindenburg čestital.

Hitler bo porabil prvo priliko, da bo javno izrazil svoje zupanje v podkanclerja von Papena. Zatrjuje se, da kancler Hitler po veliki večini odobruje, kar je povedal Papen, toda obžaluje, da je von Papen govoril ravno v tem času in brez Hitlerjeve vednosti.

Iz zanesljivih virov je znano, da vlada v vladi največja napetost, odkar je Hitler prevzel vajo nemške vlade, pri katerem podjetju mu je von Papen v veliki meri pomagal, ker je pregovoril predsednika von Hindenburga, da ga je imenoval za kanclerja.

Vendar pa se širijo govorice o novi vladi. Po teh govoricah bo imenovan za kanclerja poveljnik reichswehra baron Fritsch, za zunanjega ministra pa bivši kancler Bruening. V teh poročilih Hitlerjevo ime ni omenjeno.

Nemčija prihaja v krizo, kar se kaže zupanja v Hitlerjevo vlado. Prebivalstvo je zbežano, ker se gospodarski položaj Nemčije vedno slabša in bodo najbrže kmalu zopet vpeljane krušne karte. Goebbels je že rekel, da bo moral nemški narod v kratkem pričeti varnejše živeti. Vsled tega nastaja med narodom velik nemir.

Z veliko napetostjo in radovednostjo vse čaka na razvoj prihodnjih dveh tednov, četudi vlada sedaj med Hitlerjem in Papenom premirje. Zaradi vloge, katero je von Papen dosedaj igral v nemški vladi, je sedanje njegovo nasprotstvo proti Hitlerjevi vladi največje, četudi to nasprotstvo ni obrnjeno naravnost proti Hitlerju.

Bliznja bodočnost bo šele pokazala, kdo bo obdržal moč: von Papen s svojim konservativnim naziranjem, ali Hitler s svojimi radikalnimi pristaši.

FRANCIJA BO PLAČALA Z VINOM.

Paris, Francija, 21. junija. — Gabriel Hanotaux, ki je bil leta 1896 zunanji minister, je v svojem govoru v Amerikem klubu svetoval, da bi Francija plačala Združenim državam svoj vojni dolg z vinom.

"Samo ena rešitev je", je rekel Hanotaux. "Francija naj plača v naravnih dobrinah, kot so burbonci in burgundci ter šampanjec."

PREMEMBA V VOJNEM KOMISARJATU

Sovjeti hočejo centralizirati vlado. — Vorošilov je komisar za obrambo. Armadni in mornariški komisarjat združen.

Moskva, Rusija, 21. junija. — Po novi odredbi osrednjega izvrševalnega odbora je bil odpravljen revolucionarni vojni svet unije sovjetskih socialističnih republik ter je bil mesto tega postavljen komisarjat za obrambo, pod čigar področje spada armada in mornarica in ki bo nosil ime narodni komisarjat za obrambo. Dosedanji vojni komisar Klementij Vorošilov z dvema podkomisarjema, Janom B. Gamarikom in Mihailom N. Tuhačevskim, bo vodil novi skupni komisarjat.

Ta prememba je v soglasju z odločitvijo osrednjega izvrševalnega odbora v mareu. Da se centralizirajo vsi komisarjati in se opuste takoimenovani kolegiji. Revolucionarni vojni svet je bil od revolucionarne vojnarske oblasti. V tem svetu je bilo 15 članov, med katerimi so bili generalni štab in okrajni poveljniki.

Po sedanjih odredbi je zelo važni delavski in obrambni svet nedotaknjen. Ta svet je vključen v Sovnarkomu (sovet narodnih komisarjev). Ta sovet je posebne važnosti, ker pride po njem do vlade Josip V. Stalin kot generalni predsednik sovjetskega komisarjeve stranke. V ta sovet spadajo tudi predsednik sovjetskih komisarjev Vjačeslav M. Molotov, Vorošilov in Gregorij K. Ordjonikidze ter drugi vojaški in gospodarski voditelji.

30-URNI TEDEN SE BLIŽA

Detroit, Mich., 21. junija. — Henry Ford je izrazil apanje, da ni več daleč čas, ko bo ameriški delavec delal samo pet dni na teden in po šest ur na dan. Ford je rekel, da bi bil petdnevni delovni teden že davno vpeljan, ako bi nekateri pustili industrijo pri miru. Koga misli pod imenom "nekateri", Ford ni povedal.

VROČI BOJI V CHACO

Asuncion, Paragvaj, 21. junija. — Na 75 milj dolgi fronti skoro vsopredno z reko Pilcomayo se vrše najbolj vroči boji v tej vojni in sicer med trdnjavama Bolivian in Arbhviny.

Paragvajci so v ofenzivi in skušajo prisiliti Bolivijce, da izpraznijo trdnjavo Bolivian, ki je ključ do bogatih oljnatih polj v Chaco. Vojno ministrstvo pravi, da so bolivijske čete skušale zopet zavzeti izgubljene trake, da pa so bile pregnane.

EKSPLOZIJA V SUBMARINU

Cherbourg, Francija, 21. junija. — Vsled eksplozije v francoskem submarinu Ariane je zgorelo 12 mornarjev. Poleg tega so bili tudi trije mornarji ozgani.

Submarin je bil ravnokar popravljen in je hotel odpeljati iz ladjedelnice.

MORNARIŠKA KONFERENCA SE KRHA

Konferenca je bila že odgodena. — Izvedenci imajo nalogo izdelati načrt. — Japonci se boje angleško-ameriške fronte.

London, Anglija, 21. junija. — Mornariška konferenca stoji pod nesrečno zvezdo. Pogajanja so bila tako počasna in brezuspešna, da ni preostalo drugega, kot izročiti celo mornariško zadevo tehničnim izvedencem z nalogo, da izdelajo načrt, ko so enkrat diplomatične zmožnosti odpovedale.

Četudi je imel ministrski predsednik Ramsey MacDonald dolg govor in je zatrjeval, da ima Anglija na morju velikansko odgovornost, vendar ostalih delegatov ni mogel dovesti do tega prepričanja o angleški odgovornosti in iz tega izhajajočih angleških zahtev.

Poleg tega pa so Japonci zaradi članka admirala Williama B. Pratta v nekem nevyorščem magazinu zelo razburjeni. Japonci označujejo njegovo trditev kot senzacijo, da Japonci nimajo nikake pravice zahtevati na morju enake pravice z drugimi državami. Četudi je admiral Pratt izstopil iz aktivne službe, so njegova izvajanja vendar povzročila veliko zanimanje Tudi angleški politiki in mornariški izvedenci proučavajo njegov članek, o katerem pa so do sedaj znana samo še kabejska poročila.

Kar je zamudila konferenca, so pa časnikarska poročila dosegla. Tako je pisal nek časopis, da bo predsednik Roosevelt skušal doseči ameriško-angleško-japonski sporazum za nevtralnost Filipinov. Četudi je bilo to poročilo od ameriške in angleške strani takoj zanikano in označeno za "neumnost" vendar ni popolnoma utihnilo. Iz neuradnih krogov prihaja poročilo, da bo ta predlog stavljen na glavni mornariški konferenci leta 1935.

MacDonald je zadnji dan konference porabil v to, da je delegatom, ki so prišli na razpravo o mornariških problemih, podal pregled političnih problemov v Evropi in na Daljnem Istoku.

Predhodna konferenca je imela tako malo uspeha, da je moralo priti do odgoditve, da dobijo izvedenci priložnost v splošnem delovanju sestaviti načrt, katerega bodo pozneje proučevali državniki in diplomati.

Tokio, Japonska, 21. junija. — Japonska se najbolj boji angleško-ameriške zveze, ki bi bila ost, naperjena proti raznim cesarstvu. Četudi je predsednikov posebnih poslanik Norman H. Davis dal japonskemu poslaniku Tsunoe Matsudaira pomirjevalno izjavo, je vendar japonska javnost še vedno zelo razburjena. Vladni krogi in časopisi govorijo o zaroti proti Japonski.

V dolgih člankih razpravljajo časopisi o izjavi ameriškega admirala Pratta in skušajo ovreči njegovo izvajanje, da Japonska ne potrebuje nobenega boljšega razmerja. Japonci opozarjajo na dejstvo, da se je ameriška vojna mornarica zadnja leta stalno nahajala v Pacifiku, z druge strani

NA PARNIKU JE BILO TISOČ NEDELJSKIH POTNIKOV

Štiri ženske so utonile, ostali so bili rešeni s čolni. Parnik se je pozneje potopil. — Rešene potnike so izkrcali v Stavanger.

HAUGESUND, Norveška, 21. junija. — Štiri ženske so izgubile življenje, ko je parnik Severonemškega Lloydja "Dresden" zadel ob skalo v nekem fjordu (zalivu) blizu Haugesunda. Parnik "King Harald" je hitel na pomoč ponesrečenemu parniku, ko je prejel SOS klic. Rešil je 700 ljudi, katere je odpeljal v Stavanger.

PODRŽAJA BODO MORALI IZPUSTITI

Newyorška policija preiskuje pokopališča. — Dunaj čaka na preiskavo v Ameriki.

Newyorška policija se je sedaj obrnila na pokopališča v svojem iskanju po truplu odvetnice Agnese Colonie Tufversonove, ki je skrivnostno izginila kmalu po poroki s "stotnikom" Ivanom Poderžajem.

Ker je policija prepročana, da je bila Tufversonova umorjena v New Yorku, preiskuje vsa pogrebniška podjetja in pokopališča, da bi izvedela, ako je bila okoli 20. decembra pokopana. Ravno tako je tudi policija naprosila za pomoč policije v državah New Jersey, Pennsylvania, Connecticut in Massachusetts.

Četudi tajnik mednarodne policijske organizacije na Dunaju O. Steinhäusel priznava, da postaja sumnja na Poderžaja vedno večja, vendar priznava, da ga ne bo mogoče več dolgo držati v zaporu, ako proti njemu ni mogoče najti natančnega dokaza.

Toda tudi dunajska policija je mnenja, da je bila Tufversonova umorjena.

Dunaj, Avstrija, 21. junija. — Dunajska policija je glede Poderžaja dognala naslednje stvari:

Ob času aretacije je bilo njegovo lahkomišljeno življenje skoro pri koncu. Imel je samo še \$35 in njegova žena Suzane Ferrand \$20. Vsled tega bi bil primoran prodati svoje pohištvo, ker ni imel nikakih dohodkov.

Po sedanjih poizvedovanjih je bilo dognano, da je bil Ivan Poderžaj rojen v Ljubljani leta 1899 in je dokončal v Ljubljani štiri razred gimnazije. Med svetovno vojno je bil poklican k vojakom in je bil ves čas v vojni.

Četudi zatrjuje Poderžaj, da je Tufversonova zagrozila, da bo izvršila samomor, ko ji je rekel, da ne more potovati v Evropo kot njegova žena, zatrjujejo njene prijateljice v New Yorku, da je pri njej samomor izključen, ker je bila zelo veseljavna značaja, duhovita in je mnogo delala kot odvetnica.

Poderžaj si je najel dvajsetletnega dunajskega advokata dr. Henrika Ehrenbergerja.

pa zopet zatrjujejo, da se je ustanovitveno državo Mančukuo japonska odgovornost povečala.

Bati se je, da je še več ljudi ponesrečilo, česar pa ne bo mogoče dognati, dokler ne pregledajo potniške sezname. Nekateri rešeni ljudje pripovedujejo, da sta se dva čolna poobrnila.

Ko je parnik zadel na skalo, je bila v prednjem koncu narejena velika luknja. Ker je kapitan vedel, da je parnik izgubljen, ga je zapeljal na čeri v majhnem zalivu Karmoe, kjer so se izkrcali ostali potniki.

Na parniku je bilo 980 Nemcev, ki so se peljali na izlet v norveško vodstvo. Posadka ladje pa je znašala 360 mornarjev. Na kraj nesreče je prihitel parnik "Kronprincessin Martha". Najmanj 100 ljudi je poskakalo v ledeno morje in so plavali na obrežje.

V Stavanger je bilo prepeljanih 700 rešenih, izmed katerih jih je moralo oditi štirideset v bolnišnico. Vsi pravijo, da na ladji ni bilo nikake zmešnjave, ko je zadel ob skalo.

Zadnja sta zapustila parnik kapitan in radio operator.

Parnik je zadel ob skalo, ko so bili potniki pri kosilu. Posoda in potniki so popadali na tla. Kapitan je takoj dal ukaz "zapusti ladjo" in mornarji so pričeli spuščati rešilne čolne. Zmešnjava se je šele pričela, ko sta se obrnila dva čolna, v katerih je bilo po 10 žensk. Izmed 20 žensk so utonile štiri, ostale pa so bile rešene. Tri trupa so bila pozneje najdena.

Četudi je bilo tedaj že videti ladje, ki so prihajale na pomoč, vendar se je množice lotil velik strah, ker so videli ponesrečiti dva čolna in mnogo jih je poskakalo v morje. Otok Karmoe je bil sicer blizu, toda osem ljudi ni priplavalo do njega.

Nato je prišel parnik "Kronprincessin Martha", ki je rešil več sto potnikov in posadko. Medtem pa sta tudi parnika "Kong Harald" in "Kong Haakon" rešila več ljudi iz čolnov.

"Dresden" se je po nekaj urah potopil.

POTRES V ŠLEZJI

Beuthen, Šlezija, 21. junija. — Okoli sedmih ponoči je nastal hud potres, ki je zahteval sedem človeških žrtv. Vsled potresa se je vsula zemlja v rudniku Karsten in je zasula sedem rudarjev. V mnogih hišah so razpokale stene.

NAZNANILO.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo v New Yorku ima v soboto 23. junija sejo in so naproseni vsi člani in članice, da se te seje zagotovo udeležijo, ker imamo rešiti več važnih zadev za naš piknik, ki se bo vršil 22. julija.

Zatorej: nasvidenje v soboto!

M. Ursk.

Peter Zgaga

skusim labko, saj nič ne košta.
da verjemite mi, če krop ni z
gel tudi žerjavica ne bo...

Sicer pa tudi ni bilo pričakovati, da bodo vse novotarije že po enem letu brezhibno poslovale, in dvomljivo je, če bo v tem pogledu drugo leto kaj boljše nego je bilo prvo.

POŠAST MODERNE VOJNE

Kopica listov poroča v senzacionalni obliki o poskusni mobilizaciji celokupne francoske obrambne sile, ki naj preizkusi moč francoske mornarice, armade in letalstva. Mobilno stanje je nastopilo že 1. junija in bo trajalo do 30. septembra. Osrednji točki poskusnih ojašanih operacij sta Pariz in Lyon.

V teh štirih mesecih bo Francija popolnoma pod vtisom poskusne mobilizacije. Rezervisti bodo postopoma poklicani pod zastave in nad Parizom in Lyonom bo proglašeno, kadar nastopi primeren trenutek, obredno stanje, katerega namen bo, preizkusiti odpornost obeh mest proti napadom iz zraka. V dneh napadov bodo vojaške in civilne oblasti sporazumno izpraznile osrčje Pariza in Lyon ter poslale ljudi v kleti in podzemlja z varovalnimi napravami proti plinovi.

V zraku nad Parizom in Lyonom se bo razvila pravečata bitka, kjer bodo vojaški odd. napadali in se branili. Istočasno bodo zasedle francoske vojske državno mejo, kjer se bodo postavile v bran sovražnim poizkusom vdora v deželo. Tudi mornarica ne bo počivala. V Sredozemskem morju, na Atlantskem oceanu in v Rokavskem prelivu bo vzpizirala pomorske bitke. Vrhovni poveljnik vseh operacij bo general Weygand.

Listi, ki poročajo te stvari, poudarjajo, da so poizkusni manevri zagadeli tako važni, ker je francoska prestolnica Pariz toliko kakor popolnoma nezavarovana pred plinskimi napadi iz zraka. Najbolj žalostno je to, da ni na razpolago nič velikih siren, ki bi opozarjale prebivalstvo na nevarnost bližajočih se aeroplanov. Tudi podzemna kritja ne ustrezajo, tako da je Pariz prav za prav v primeru vojne izročen na milost in nemilost sovražniku.

Vojaški strokovnjaki poudarjajo, da bi od vsake sto bomb, ki bi jih sovražna letala vržila na mesto, trideset bomb pogodilo cilj. Razdejanje, ki bi ga povzročile, bi bilo strašno. Kajti nihče si ne sme zatiskati oči pred dejstvom, da so v Evropi države, ki izdelujejo dane bombe v teži do dveh ton. Moderne vžigalne bombe dosežejo danes že 5 kg teže. Njih učinkovitost je strašna, kajti pri ognju, ki nastane zaradi zadetka, doseže vročina 2 do 3 tisoč stopinj. Takšnih požarov sploh ni mogoče pogasiti z vodo.

Najnevarnejše pa so plinske bombe. V Parizu živi na četvernem km površine 80.000 ljudi. Deset ton plina bi povsem zadostovalo za zastrupitev površine enega četvernega kilometra ter za pomor vseh ljudi, ki žive v tem prostoru. Moderni strupeni plini so tako učinkoviti, da bi celo tri do štiri dni potem, ko bi se ljudje vrnili iz

svojih kritij na dan, zastrupili prebivalstvo.

Te vesti so navdale francosko prebivalstvo z velikim strahom, ker ni dvoma, da bi v bodoči vojni, katere si nihče ne želi, najbolj trpeli civilisti.

BERAČI IZ VSEH STANOV IN POKLICEV

Dumaška Etična družba je priredila te dni javno konferenco o vprašanju beračenja, pri kateri je med drugimi neki prodavatelj poročal tudi o anketi, ki so jo napravili med 100 dumaškimi berači. Rezultat te ankete je za današnje razmere prav poučen.

Med temi 100 berači je bilo 42 domačinov, 31 iz ostale Avstrije, 16 inoancev, 11 brezdomincev, 26 jih je izviralo iz delavskih družin, 8 iz rokodelskih, 9 je bilo otrok vaških trgovcev, 8 iz poljedelskih krogov, 16 uradnih o. t. o. k, 2 sta bila sinova bivših hišnih lastnikov, 1 je bil sin odvetnika, dva brata sta bila sinova akademika slikarja.

36 jih je obiskovalo samo ljudsko šolo, 32 tudi meščansko, 17 nadevalno in trgovsko šolo, 3 srednje šole, 1 je obiskoval učiteljsko, 2 umetnostno akademijo, 1 beračica je obiskovala višjo dekliško šolo, 4 so bili slušatelji univerze ali tehnike, samo 3, med njimi slepa beračica, niso posekali nobene šole. 47 beračev je bilo prej delavcev, 10 uradnikov, 5 trgovcev, 1 je bil samostojen rokodelce, 1 inženjer, 2 sta bila slikarja, 2 kiparja, 1 kemik, 1 bolniški strožnik, 1 natakar, 1 agent, 4 visokošolci.

Med ženskami so bile bivše postrežnice, dekle, perice, kuharice, vezilje in modiste.

5 je bilo vojnih invalidov, 2 slepe, 1 pohabljenec 25 jih je bilo brez strehe, 64 je bilo neporočenih, 25 poročenih, 7 vdovcev, 4 so bili ločeni.

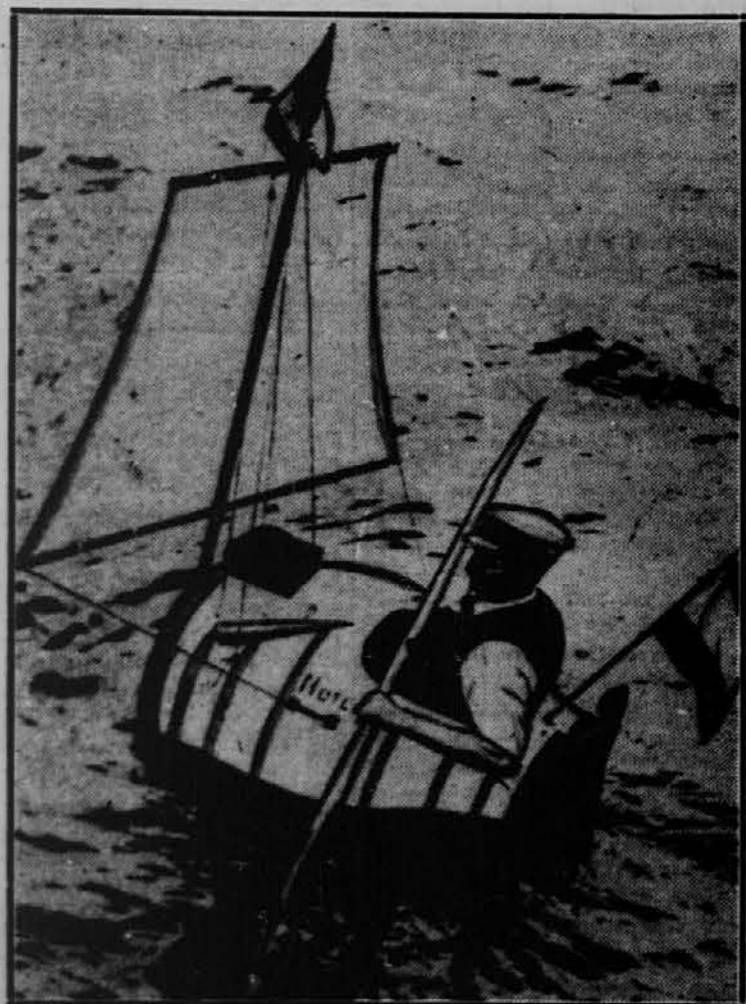
V eni teh družin je bilo 8 otrok.

Najmlajši poklicni berač, ki ga je spremljal 2letni brat, je šel 13 let, najstarejši pa 75 let. V 33 primerih so berači spremljali otroci, neko beračico celo 5 otrok.

Brez dela in zaslužka so ostali ti berači večinoma v povojni dobi, eden pa je bil že od 1. 1912. brez posla. Eden je beračil šele dva dni, drugi že 20 let, 28 med njimi ni prejel nikoli nobene brezposelnosti podpore.

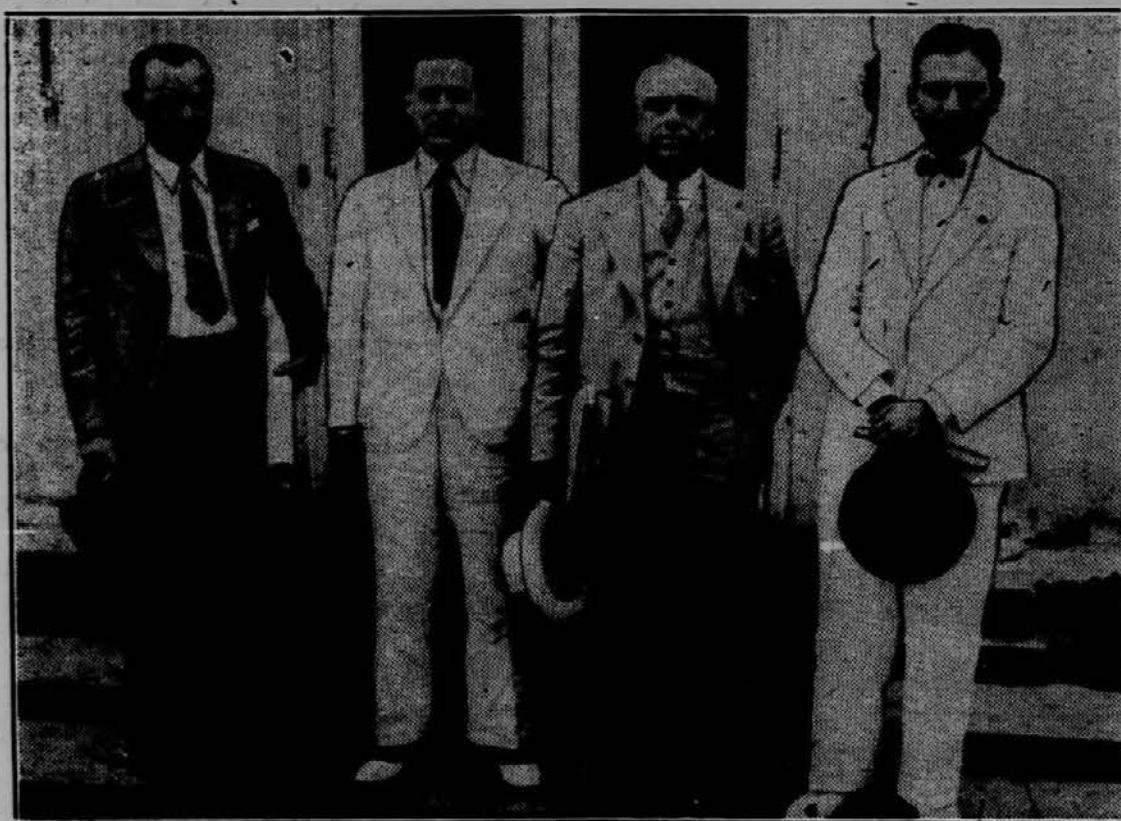
Koliko so zaslužili z beračenjem? Na to vprašanje nista odgovorila samo 2 berača. Od drugih je eden navedel 12 grošev kot dnevni dohodek, drugi 12 šilingov. Povprečni zaslužek bi znašal 2 do 5 šilingov na dan, pri čemer pa je upoštevati, da so bile navedbe v splošnem nižje nego dejstva.

V SODU ČEZ ANGLEŠKI KANAL

Holandeec Schilperroord, ki je lansko leto s posebno za to izdelanim kolesom prevozil Angleški kanal, ga je letos preplul s sodom, katerega je opremil z jadrom in radijem.

VLADNI PREDSTAVNIKI PO KONFERENCI Z ROOSEVELTOM

Na sliki so vladni zastopniki, ki so s predsednikom Rooseveltom razpravljali o pomožni akciji. Od leve na desno so: administrator za posojilo farmerjem William Meyer, administrator za poljedelstvo Chester Davis in pomožni poljedelski tajnik Rexford Tugwell.

V OSRČJU GRENLANDIJE

Kljub številnim poizkusom se še nikoli ni posrečilo, da bi bili raziskovalci prodrl v notranjost Grenlandije. Kajti to neznano deželo zapira na zapadu nad 700 km dolga ledena pregrada, na vzhodu pa zelo strme gore s težko prehodnimi ledeniški dolinami.

Zdaj si je angleška ekspedicija, ki ji načeljuje poročnik Lindsay, nadela nalogo, da prodr v osrčje Grenlandije preko 3000 metrov visokega ledenega oklepa na zapadu. Razen Lindsaya pripadajo ekspediciji še Andrew Croft in poročnik Godfrey, sami mladi možje 24 do 28 let. Ekspedicija bo prelomila z dosedanjim običajem, da se za potovanje s samimi ustanavlja najprej oporišča in skladišča živin in drugih potrebščin. Snežni vihar, ki dosega brzino do 160 km na uro, bi ta oporišča in zaloge v najkrajšem času zametel. Tako se je zgodilo tudi Pearyjevi in Wotkinsovi ekspediciji, ki kljub vsej preudarnosti nista mogli več najti napravljenih skladišč. Lindsayeve ekspedicija bo vozila vse potrebno s seboj na saneh. Zanimanje za to ekspedicijo je toliko večje, ker se bo, skušala povzpeti do najvišjih višin, ki jih je doslej katera ekspedicija dosegla, ne da bi bila vezana sta stalne zaloge živin.

Že od oktobra lanskega leta proučuje eden soudeležencev zapadno obal Grenlandije v zalivu Disko Bay. Tu izbira pse, ki naj bi vlekli sani in išče najprimernejšo pot v notranjost Grenlandije. Ves ta mesec bodo vsi trije raziskovalci — prvemu sta se pridružila še ostala dva — delali kratke poskuse izlete na ledenike. Gre jim za to, da ugotovijo, koliko prenesejo psi. — Potovanje skozi Grenlandijo bo trajalo okoli 10 tednov. Začelo naj bi se že v začetku junija. Raziskovalci bodo uporabljali tudi smuč.

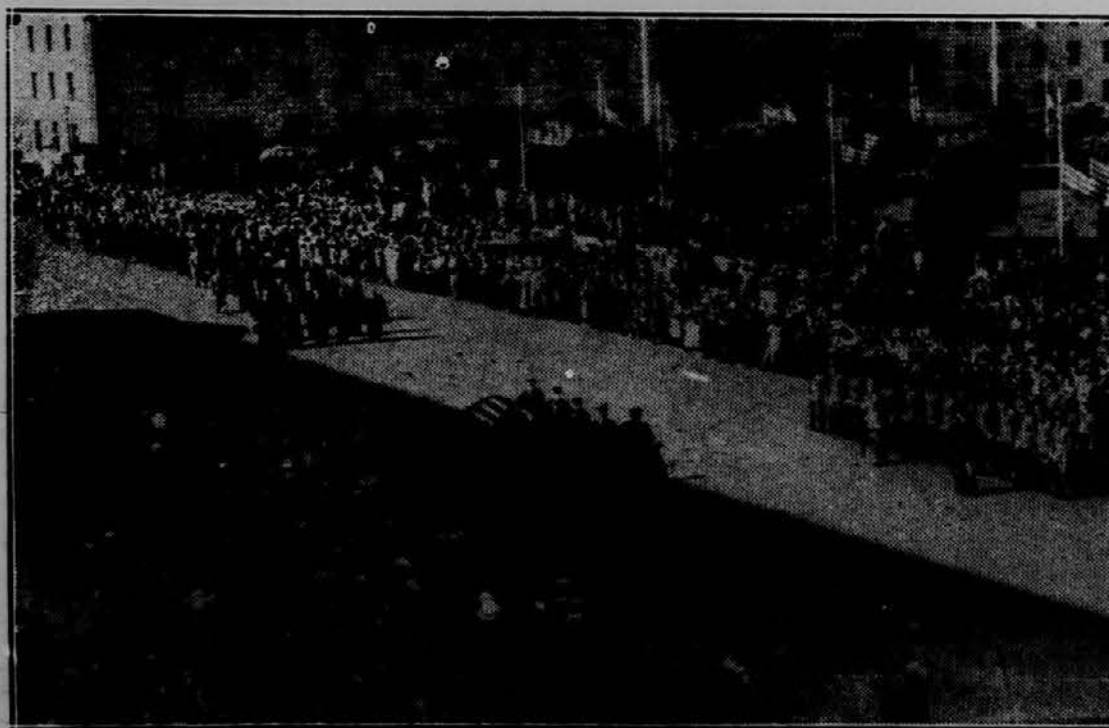
Osrčje vse ekspedicije bodo tri sani; vsake sanke bo vlekel po 14 psov. Če bi hoteli raziskovalci napraviti pot čez Grenlandijo v 10 tednih, bi morali prepotovati na teden okoli 160 km, na dan okoli 25 km. Po vsakih 6 dneh bodo počivali po en dan. Počitek je nujno potreben posebno za pse, prav tako bodo ta dan uporabljali za razna znanstvena merjenja in opazovanja. Proti koncu potovanja bo tovor na saneh mnogo lažji. Psi bodo torej lahko bolj hiteli in prepotovali dnevno morda 30—40 km. Poleg tega bodo na saneh pritrjena nekaka jadra, s pomočjo katerih bo mogoče izbiti severno-zapadni veter, ki piha v tem času, in tako bodo sani lažje brzele po ledu. — Mraza se udeleženci ekspedicije ne bojijo posebno. Računajo, da bo najnižja temperatura znašala največ 32 stopenj Celzija.

Ko bodo raziskovalci dospeli na gore za Soreby-Sundom, bodo krenili na pot proti jugu. Tu se dviga neznano pogorje, ki je najvišje v arktičnem ozemlju. Watkins je to pogorje nazval "Novo pogorje", odkril ga je leta 1930. Tri leta nato so to pogorje preleteli danski raziskovalci in ga fotografirali.

LEVI V MOZAMBIQUEU

Holandski listi poročajo, da je distrikt Mozambique v Portugijski vzhodni Afriki preplavljen z levi. Zveri so tako lačne, da vdirajo sredi belega dneva v človeška naselja. V Villi Machado so raztrgali žensko, drugod pa več otrok in nekaj domačinov. Oblasti so spričo teh razmer bile primorane določiti na grade za streljanje levov. Med domaćini pa je zaradi drznosti, ki jo kažejo zveri, izbruhnila panika in mnogi so pobegnili v evropske naselbine.

MRTVAŠKI SPREVOD KALIFORNIJSKEGA GOVERNERJA

Na sliki vidimo mrtvaški epredov umrlega governorja Jamesa Rolpha v San Francisco. Pogrebi so na potu v mestno hošo. Rolph je bil, predno je postal governor, 20 let župan v San Francisco.

19-LETNI DIJAK — SVETOVNI LETALEC

Švicarski listi poročajo o dogodovčinah 19-letnega letalca Aloiza Breitenbacha. Tako mlad, a vendar uživa že sloves v svetu. Te dni se šele pripravlja na maturo. Radovednim časnikašem je na kratko popisal svoje življenje. Ko mu je bilo 16 let, je svoje počitnice v Londonu porabil za to, da je obiskoval letalsko šolo. Napravil je izpit in prejel tudi letalski patent. Ko so oblasti izvedele, da je dijak še tako mlad, so mu že hoteli vzeti dovoljenje za letanje. Ker pa je napravil izpit z izvrstnim uspehom, so mu dovoljenje pustili. Že pri 17. letu je napravil polet po Nemčiji, Franciji in Španiji. Predzrež se je odpravil na polet v Afriko, toda ta se je zaključil z nesrečo. Letalo je padlo in 2 dni je bil letalec v nezavesti.

Radi tega se ni prav nič prestrašil, nasprotno, pričel se je pripravljati na polet v Indijo. Pripravljal se je 10 mesecev. Študiral je vremenske razmere in kraje, čez katere bi moral leteti. Čez Milan, Benetke, Beograd in Sofijo do Carigrada je potekel polet prav normalo. V Carigradu je moral čakati na dovoljenje, da sme preleteti Irak. Ko je moral v Mali Aziji zasloni pristati, so ga aretirali, češ, da je vohun. Končno je po raznih dogodovčinah prispel v Bagdad. Nad Sirijsko puščavo je zasel v vrtnice in pesek mu zakril motor. Prispel je končno v prvo indijsko mesto Karahi. Toda njegov namen je bil, da bi letel do Himalaje, do pogorja, ki je bilo še 2000 km daleč. Že pri Jodhpuru ga je zalotil monsun. Zašel je v strano nevihto. Rešil ga je maharadža, ki ga je v Jodhpuru povabil k sebi. Letalec je tu videl neverjetne reči. V mestu samem, ki šteje 70.000 ljudi, so živeli samo 4 Evropejci. Nikdar si ni mislil, da so v Indiji tako moderna mesta, z asfaltnimi ulicami, z električnimi tramoji.

Tilly pa je kmalu sklenil, da se vrne v Ameriko. Njegovo odsotnost je Ana izbrala za ljubimkanje z drugimi moškimi. Najprej je imela razmerje z nekim karabinerjem, potem z županom vasi. S tem je delila streho in posteljo, da so ljudje očitno zgrazali. Toda župan je imel debelo kožo. Kljub opazkam je vztrajal pri Tillyjevi, ki je prodajala v krmi vino, njemu pa ljubezen.

Adolf Tilly je medtem trdo delal v Ameriki in pošiljal domov vsak od ust odtrgan dolar. Nadejal se je, da bo s tem denarjem kdaj pazneje kupil v rodni Avstriji domačijo, kjer bo mirno živel do smrti. Ana je denar prejemala in ga vlagala v hranilnico na svoje ime. V tej dobi se je njeno razmerje z županom razdrlo. Na županovo mesto je stopil neki tretji moški.

STROJEVODJA, KI NE RAZLOČI BARV

Lani na božični večer se je primerila pri Lagnyju v Franciji strahovita železniška nesreča, ki je s svojimi 230 žrtvami največja v zgodovini železniških katastrof. — Takoj po nesreči je vlada imenovala preiskovalno komisijo, ki je delala do tedaj, ko je objavila svoje rezultate.

Ti rezultati prinašajo marsikam presenečenja. Dognali se je namreč, da je strojevodja brzega vlaka, ki je zavožil s svojo lokomotivo v prvi vlak, slep za barve. — Preiskovalna komisija se je peljala s strojevodjo in kurjačem strahovitega vlaka na kraj nesreče, da bi se na licu mesta uverila, kaj so našli zdravniški strokovnjaki. Pri tej priliki se je izkazalo, da strojevodja, ki je s svojim ravnanjem povzročil nesrečo, ne razloči barv. Na konstatacija je naravnost senzacionalna in važna posebno zaradi tega, ker se je doslej trdilo, da sta kurjač in strojevodja videla svetlobne signale, ki so kazali odprto prago.

no lučjo, skratka, v vsem modernem komfortu. Maharadža je eden najbogatejših ljudi na svetu. Sam ima 96 avtomobilov! Tiste dni se je poročila njegova sestra z maharadžo iz Jaipura. Povabili so 6000 gostov, med temi je bilo 14 maharadž. Tri dni so se gostili. Stroški za to pojedno so znašali velikansko vsoto. Ob tej priliki so vpriporili tudi borbe med živalmi. Spopadla sta se na pr. tiger in divji prešič; zmagal je divji prešič. Iz Jodhpura je letalec letel do Ravalpindija, odtod se je odpeljal z avtomobilom v Kašmir, iz Kašmira je napravil več tur na ledenike pod Gavrizankarjem. Odtod se je vrnil v Bombay in nato v ladjo domov.

Švicarski letalec se sedaj mudi na Dunaju, kjer se pripravlja na maturo.

UMOR S STRIHINOM

Pred porotnim sodiščem v Celovcu se te dni zagovarja 34 letna Ana Tillyjeva zaradi umora svojega moža, delavca Adolfa Tillyja, s strihinom.

L. 1919 sta se Ana in Adolf, oba iz Avstrije, seznanila v Ameriki, kjer sta bila zaradi zaslužka. Tam sta se tudi poročila, a po poroki sta se vrnila v Evropo. Nasehla sta se v nekom italijanskem mestecu. Iz prihrankov, ki sta jih prinesla iz Amerike, in iz prispevka Tillyjevih staršev sta kupila gostilnico.

Tilly pa je kmalu sklenil, da se vrne v Ameriko. Njegovo odsotnost je Ana izbrala za ljubimkanje z drugimi moškimi. Najprej je imela razmerje z nekim karabinerjem, potem z županom vasi. S tem je delila streho in posteljo, da so ljudje očitno zgrazali. Toda župan je imel debelo kožo. Kljub opazkam je vztrajal pri Tillyjevi, ki je prodajala v krmi vino, njemu pa ljubezen.

Adolf Tilly je medtem trdo delal v Ameriki in pošiljal domov vsak od ust odtrgan dolar. Nadejal se je, da bo s tem denarjem kdaj pazneje kupil v rodni Avstriji domačijo, kjer bo mirno živel do smrti. Ana je denar prejemala in ga vlagala v hranilnico na svoje ime. V tej dobi se je njeno razmerje z županom razdrlo. Na županovo mesto je stopil neki tretji moški.

Ko je Tilly menil, da je prihranil dovolj za povratek v domovino, se je pripejal iz Amerike. Ana ga je sprejela zelo hladno. Održala je svojega tretjega ljubčka kljub moževi navzočnosti, z Adolfom pa sta bila v večnem prepiru. Mož, ki mu je presedalo ženino početje, je naposled predlagal ločitev in je zahteval od Ane sumo 1000 dolarjev odškodnine. Toda žena ni hotela pristati na ta pogoj. Branila se je tudi pripisati hišo na možovo ime, čeprav je bila njegova.

V istem času je Adolf Tilly nadomela zbolel in umrl. Preden pa je zatihnil oči, je tožil, da ima krče v črevesju in da ga bolijo noge. Nekaj časa je z berglami šepal po hiši, potem je moral zaradi ohromelosti udov v posteljo. Trpel je strahovite muke. Na koncu je izgubil glas in izpadli so mu vsi lasje. Ko je bilo vse to prestano, ga je pobrala smrt.

Pokopali so ga kakor da je umrl naravne smrti. Toda ljudje so šušljali in šušljali tako dolgo, dokler niso prišle govorice na uho orožnikom. Oblast je odredila na podlagi ovadbe ekshumacijo trupla in komisija, ki je pregledala mrličeve ostanke, je ugotovila, da Tilly umr na posledicah zastrupljenja s strihinom, ki mu ga je dala zavesti njegova zločinska zakonska družica.

Knjige Vodnikove Družbe

Izlahko je SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša 800c.

\$1.—

Izlahko pošljete vrm, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti. Ako čakate tako dolgo, da knjige idejo, morate plačati zanje \$1.35.

KNJIGARNA 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street, New York, N. Y.

NESREČA Z MOTORNIM KOLESOM

Hugh Hannigan, ki se je udeležil dirke z motornimi kolesi v Ridge Farms, blizu Philadelphije, je imel nesrečo, da je zavozil v ograjo in jo podrl. Pri vsem tem pa je srečno odnesel življenje.

STRAH PRED OPERACIJO NI UPRAVIČEN

V dunajskem uradu je predaval dr. Hans Finsterer, znani dunajski kirurg, o strahu pred operacijo, ki je že vedno zelo razširjen med ljudstvom in ki je pogosto vzrok, da marsikateri bolnik plača z življenjem in posledicami. Vse neupravičeno je strah pred bolečinami; saj je te kirurgija popolnoma izločila. Tudi strah pred narkozo s kloroformom, ni upravičen; saj se te vrste narkoze prav malo uporablja. Niti pri bolnih na sreč, pljučih in drugih podobnih organih ni ta nevarnost upravičena. Tudi mnogo hudih operacij izvršijo danes zdravniki z lokalno oglušitvijo. Govornik je na ta način operiral že 6000 ljudi. Tudi strah, da se operacija ne bo posrečila, je nevarnost, da zdravnik vselej pove resnico bolniku. Mnogo bolnikov radi tega obupa in ta obup jih žene celo na smrt s samomorom. Če se zdravnik prepriča, da ima bolnik res raka in da je operacija nujno potrebna, tedaj naj bolniku dopove na pravi način, da je nevarnost, da se raka naleže in da je zato boljše, da se da takoj operirati. Mnogo večja je nevarnost, ako preveč odlašamo z operacijo.

Posebno je treba pobijati strah pred rakom, ki je zelo pogosto neupravičen. Po predavateljevem mnenju ni na mestu, da zdravnik vselej pove resnico bolniku. Mnogo bolnikov radi tega obupa in ta obup jih žene celo na smrt s samomorom. Če se zdravnik prepriča, da ima bolnik res raka in da je operacija nujno potrebna, tedaj naj bolniku dopove na pravi način, da je nevarnost, da se raka naleže in da je zato boljše, da se da takoj operirati. Mnogo večja je nevarnost, ako preveč odlašamo z operacijo.

Profesor Finsterer je nato s številnimi dokazali, kako se je kirurgija že izpopolnila. To dokazujejo posrečene operacije. Celo rak na prsnih žlezah, ki je za časa Billrotha bil pri 23% smrtonosen, je danes ozdravljiv do 1%. Visoka starost ni ovira za operacijo. Najstarejši bolnik, ki ga je predavatelj operiral, je bil star 90 let in je po operaciji živel še 5 let.

Pri operacijah raka na želodcu umre samo okoli 10% ljudi, ako niso prizadeti že bližnji organi. Operiranci so živeli tudi po 20 let po operaciji, ne da bi se jim bila bolezen povrnila. Tudi pri operacijah raka v danki je umrljivost padla na 10-15%. Celo pri 80-letnih se je operacija posrečila. Profesor Finsterer je na 2000 bolnikih izvršil radikalno operacijo in odstranil želodec. Le malokateri bolnik je umrl. Tudi vse polno drugih operacij, katerih so se prej tako bali, j. neupravičeno. Operacije žolčnih kamnov se posrečujejo do 99% tudi ob primeru, da bolnika operirajo za časa napada. Ni večja ni nevarnost pri operacijah golš. Treba je seveda operirati pravočasno. Prav majhno število smrtnih primerov je v slučajih operacije slepiča. Dr. Finsterer je operiral nad 500 slepičev v mirnem stanju in od teh ni niti eden bolnik umrl; med napadom je od 580 bolnikov umrlo 1%. Tudi tu ni izguba starosti posebne vloge. Nevarnost obstoji v odlaganju.

Po vsem tem je jasno, da je strah pred operacijo najhujši škodljivec. Ko bo ta strah popolnoma izginil, bodo uspehi zdravnikov večji.

PREVARANA ZNANOST

V angleškem "Observerju" citamo zgodbo o Henryju Georgeju Chapmanu, slovitim kemiku, profesorju toksikologije na avstralski univerzi v Sydneyu Chapman se je večkrat hvalil, da razpolaga s smrtnimi strupi, ki ne zapustijo v telesu žrtve niti najmanjšega sledu. Letos 25. maja so našli profesorja v njegovem laboratoriju mrtvega. Zdravniki so ugotovili, da je zadela možganska kap. Chapman je izdihnil ne da bi se zavedel. Uro pozneje je že dobil neki detektivski urad naročilo, naj pregleda njegovo zapuščino, v kateri

NEMČIJA BREZ NATAKARIC

Narodna soc. strokovna zveza gostilniških uslužbencev je na vprašanje o umestnosti ženskega dela na tem področju odgovorila vladi, da mora živeti žena predvsem za dom in dečo. Poklic natakarije nikakor ne odgovarja temu nazoru. Name-to natakarije bodo lahko nastavljeni milijoni brezposelnih moških. Zveza predlaga kot prvi ukrep, naj se zgodaj zapirajo podjetja z ženskimi osebjem. Vlada bo kmalu predpisala, da morajo biti slične kavarne in gostilne zaprte že ob 22. uri. Ta korak bo pomenil začetek konca nemških natakarij.

VZDOLŽ ZALIVSKEGA TOKA OB ARKTIČNIH DEŽELAH

Navzle katastrofi, ki je zadela ruski ekspedicijski parnik "Čeljuškin", nadaljujejo Rusi z vso verno s svojo akcijo, da bi našli varno moriško pot skozi arktična morja. Gospodarske in strategične koristi te tako zване "severo-vzhodne pasaze" bi bile neprecenljive. Še v letošnjem poletju odrine zato nova ekspedicijska pod vodstvom kapitana Popova od sovjetskega oceanografskega zavoda na pot, da si iziši to pasazo.

Ekspedicijska bo poskusila doseči se neraziskano prago iz Murmanska proti Beringovi cesti. Pri tem se bo v glavnem držala Zalivskega toka oziroma njegovih zadnjih arktičnih izrastkov, ker upa, da bo morje tukaj brez ledu, navzle temu, da bo ta praga pomaknjena še veliko bolj na sever nego dosedanje ekspedicijske proge. Te so se doslej držale kolikor mogoče tesno ob severni evropski in azijski obali, ker je pač tu arktično morje pomaknjeno najbolj proti jugu. Popov pa bo iz Murmanska prodril v severovzhodno smer, t. j. v neznan predel Arktide.

Prvi del njegove poti se bo za-

ključil ob severnem koncu Nansenove dežele (bivše dežele Franca Jožefa), od tu pojde do Novosibirskih otokov po morjih, na katerih ni plula še nobena ladja. Popov je prepričan, da je njegova praga veliko boljše nego dosedanje južnejše, že zato, ker se na južnejših progah zelo slabo obnašajo ledenomorski morskotoki, ki imajo seveda velik vpliv na tvorbo ledovja in drugih nepravil. Proga Popova se drži v glavnem toplejšega Zalivskega toka. Že l. 1932. je Popov prvič v arktični zgodovini obhajal Nansenovo zemljo in je na njenem severu in vzhodu odkril pristo morje, kar je pač v zvezi edino z učinki Zalivskega toka. Popov je prepričan, da bo na tej poti ob 81. vzporedniku odkril še neznana velika otočja, kajti le tako si je razlagati, da se Zalivski tok obrne potem proti jugu.

POLICIJSKA UNIVERZA V LONDONU

Prošli teden je angleški prestolonaslednik v Londonu otvoril univerzo londonske policije (Metropolitan Police College). Zavod bo izobraževal izključno policijski častniški naraščaj.

Povesti in Romani:

Agitator (Kermak) broš.	28	Lucifer 1.-	Študent naj bo. V. sv.	33
Andrej Hofer 50		Marjetica 50	Sveta Niburga 35	
Benetka vedčevalka 35		Materina štev 35	Spisje, male povesti 35	
Belgrajski bliser 35		Moje življenje 75	Stezišlede 30	
Beli mecen 40		Mali Lord 80	Stopek Samotarke 35	
Belo noč, mali junak 60		Milijonar brez denarja 75	Sveta noč 30	
Belizno darovi 35		Maron, križanski deček iz Libana 25	Svetlobe in sence 120	
Bošnja pot na Bledu 20			Silke (Meško) 60	
Bošnja pot na Šmarjeti gori 20			Spake, humoreska, trda vez.	90
Cankar: 75			SHAKESPEAREVA DELA: 250	
Greinik Leonard, broš. 70			Macbeth, trdo vez. 90	
Mimo življenja 80			broširano 70	
Moje življenje 75			Othello 70	
Romantične duše 60			Sen Kresno noči 70	
Balkanske-Turška vojska 80			Slovenski pisatelji II. sv.: 250	
Balkanska vojska, s slikami 25			Potresna povest, Moravske silke, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 250	
Boj in zmaga, povest 20			Tigrovi zobje 1.-	
Blagajna Volškega vojvode 60			Tik za ronto 70	
Burška vojska 60			Tatle (Berki), trd. vez. 75	
Bošnja darovi 35			Tri indijanske povesti 30	
Čarovnica 25			Tunel, soc. roman 120	
Cvetina Boregrajška 65			Trenutki oddiha 30	
Cvetke 25			Turki pred Dunajem 50	
Čebotica 35			Tri legende o razpisu, trd. vez. 65	
Črtice iz življenja na tujem 25			Tisot in ena noč: 120	
Dobro, in rano povesti 80			I. zvezek 120	
Spinal Milčinski 80			II. zvezek 140	
Dobro, in rano povesti 80			III. zvezek 150	
Dobro, in rano povesti 80			3 KNJIGE SKUPAJ 375	
Dobro, in rano povesti 80			Tisot in ena noč (Rape) 1.-	
Dobro, in rano povesti 80			vez. mala izdaja 1.-	
Dobro, in rano povesti 80			Ugrabljeni milijonar 120	
Dobro, in rano povesti 80			V krepilnih inkvizicije 130	
Dobro, in rano povesti 80			V robitvu (Matijah) 125	
Dobro, in rano povesti 80			V gorskem zakotju 35	
Dobro, in rano povesti 80			V oklepajku okrog sveta: 90	
Dobro, in rano povesti 80			1. del 90	
Dobro, in rano povesti 80			2. del 90	
Dobro, in rano povesti 80			OBA SKUPAJ 160	
Dobro, in rano povesti 80			Veliki inkvizitor 1.-	
Dobro, in rano povesti 80			Vera (Waldova), broš. 35	
Dobro, in rano povesti 80			Vojska na Balkanu, s slikami 25	
Dobro, in rano povesti 80			Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75	
Dobro, in rano povesti 80			broširano 60	
Dobro, in rano povesti 80			Volk spornik in druge povesti 1.-	
Dobro, in rano povesti 80			trdo vezano 125	
Dobro, in rano povesti 80			Vojni, mir ali poganstvo, I. sv. 35	
Dobro, in rano povesti 80			V pustih, 3. del, III. sv. 35	
Dobro, in rano povesti 80			Vzletudi Vodnika izbrani spisi 30	
Dobro, in rano povesti 80			Vodnik svojemu narodu 25	
Dobro, in rano povesti 80			Vodnikova pratika I. 1927 50	
Dobro, in rano povesti 80			Vodnikova pratika I. 1928 50	
Dobro, in rano povesti 80			Vodnik in prepovedi 60	
Dobro, in rano povesti 80			Zbirski smrti 60	
Dobro, in rano povesti 80			Zadnje dnevi nemškega kralja 60	
Dobro, in rano povesti 80			Za krahom, povest 75	
Dobro, in rano povesti 80			Zadnja kmečka vojska 75	
Dobro, in rano povesti 80			Zadnja pravda, vez. 70	
Dobro, in rano povesti 80			Zmaj iz Bosne 70	
Dobro, in rano povesti 80			Življenje slov. trpina, izbrani spisi 150	
Dobro, in rano povesti 80			Aleševci, 3. sv. skupaj 150	
Dobro, in rano povesti 80			Zlatokopci 20	
Dobro, in rano povesti 80			Ženiti naše Koprnice 45	
Dobro, in rano povesti 80			Zmote in konec gđ. Pavle 45	
Dobro, in rano povesti 80			Zbirka narodnih pripovedi: 40	
Dobro, in rano povesti 80			I. del 40	
Dobro, in rano povesti 80			II. del 40	
Dobro, in rano povesti 80			Znamenje štirih (Doyle) 50	
Dobro, in rano povesti 80			Zgodovinske anekdote 50	
Dobro, in rano povesti 80			Z ognjem in metem 5.-	
Dobro, in rano povesti 80			Zločin in kazens: 1.-	
Dobro, in rano povesti 80			I. in II. zvezek 1.-	
Dobro, in rano povesti 80			Zgodbe Napoleonaovega huzarja 60	
Dobro, in rano povesti 80			vezana 80	
Dobro, in rano povesti 80			Zgodbe zdravnika Muznika 70	
Dobro, in rano povesti 80			Zlati panjar 90	
Dobro, in rano povesti 80			ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI 35	
Dobro, in rano povesti 80			1. sv. Vojnomir ali poganstvo 35	
Dobro, in rano povesti 80			2. sv. Hudo brezdu 35	
Dobro, in rano povesti 80			3. sv. Venece povesti 35	
Dobro, in rano povesti 80			4. sv. Povesti in slike 35	
Dobro, in rano povesti 80			5. sv. Študent naj bo. - Noli vsakdanji kruh 35	
Dobro, in rano povesti 80			SPISI ZA MLADINO (GANGEL) 35	
Dobro, in rano povesti 80			3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti 50	
Dobro, in rano povesti 80			4. sv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti 50	
Dobro, in rano povesti 80			5. sv. trdo vezano. Vinski brat 50	
Dobro, in rano povesti 80			6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti 50	

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vseled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, badiš prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in enostavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

FARMSKA DRUŽINA PRI MOLITVI ZA DEŽ

Ker je suša v osrednjem zapadu izpremenila polja v pravo pušavo, so se farmerji zatekli k molitvi, da z neba izprosijo dež. Na sliki vidimo celo farmerjevo družino 9. oseb ki kleče pred hišo in molijo.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DOGODEK

Bilo je pozno majsko popoldne. Nad mestom je ležala težka sopolna. Poiskal sem si senice v drevedu in sedel na klopiec.

Ulice so bile kljub pomladni vročini živahno razgibane. Ljudje so hiteli od dela, iz uradov in tovarn. Ta reka je tekla po ulicah, se gnetla, prepirala in se na križiščih zopet razcepljala. Hise so bruhale ljudi, druge pa jih zopet požirale.

Kam se vsem tem ljudem tako zelo mudi? Beže zbegani, sključeni, trudni in zaprasi, se prehitujejo, ustavljajo in zopet hite, hite kakor žive halje, kakor prah usode, ki ga veter razmaha.

Z vira sem so prihajali glasovi kavarniške godbe.

Poleg mene, na drugem koncu klopiec je sedela debelušasta žena. Za trenutek je utrujena sedla, da se malo odpočije, saj ima gotovo še daleč v predmestje, bogve kam.

V tem se približa klopiec lepo in čedno oblečeno dekle kakih dvajsetih let. V rokah je imela v papir zavrti hlebec kruha. Vedno bliže klopiec prihaja in se venomer ozira po tleh. Zamisljeno išče z očmi po tleh reče: "Mama, petdeset par sem izgubila."

Očividno je prej sedela na tej klopiec poleg matere.

"Kako pa naj sedaj kupim žitne kave?" zasopila mati, vsa srdita, vstane in udari dekle po obrazu. Sledila je še ploha očitkov.

Nekaj ljudi se je mimogrede ozrlo.

Dekle se je, zardelo od sramu, še nižje sklonilo in še vedno iskalo izgubljeni novce.

Nehote sem prišel iskati še jaz. Res, prav pred menoj v prahu je ležal izgubljeni novce. Poberem ga in ga izročim dekletu. Sramežljivo, a vendar z nekim veseljem zadoščanjem se je zahvalila. Izročila je hlebec kruha materi in zopet odhitela v trgovino.

Posedel sem še na klopiec. Nastala je zopet tišina, ki jo je motilo samo škripanje peska mimoidočih. Tamle se je trudil v potu svojega obraza zajeten gospod. Roko je imel v žepu in venomer je rožljaj z denarjem.

Zaželel sem si vesele poskočne godbe.

Dekle se je čez čas zopet vrnilo iz trgovine in sedlo na klopiec. Med materjo in hčerjo se je pričel pogovor o vsakdanjih rečeh. Dogodek je bil hitro pozabljen, kakor da se vobče ni bilo nič zgodilo.

Čez nekaj časa vstaneta obe in odideta. Nedaleč od klopiec pa se mati ustavi, šepetaje govori svoji dvajsetletni hčerki. Čul sem zadnje besede, ki jih je govorila mati: — "Morebiti pa zaslužiš par kovačev."

Pomen teh besed sem razumel šele potem, ko je dekle v zadregi zopet prišlo na klopiec.

Le s kakšno optiko bi človek zrl na to življenje? Ali bi gledal z mikroskopom ali daljnogledom ali z očmi živega življenja? Ali bi gledal skozi očala moralista in bi seveda obsojal, obsojal dejanja sočloveka iz svojih lastnih pregonov, iz svojega osebnega vrednotenja. Ali bi skušal podoba življenja zajeti z razumom in iskati le vzrokov za neka dejanja?

Tolstoj pravi: "Kadar nam vzrok dejanja ni popolnoma razumljiv, tedaj priznamo tistemu dejanju največji delež svobode (da je dejanje izvršeno iz svobodne volje). Če pa nam je le eden od naštetih vzrokov znan, mu že priznamo neki delež nujnosti in terjamo manj maščevanja za hudodelstvo, prisojamo čednostnemu dejanju manj zasluge. Ako imamo veliko vrsto izkušenj, ako naše opazovanje nenehoma meri na iskanje zvez med vzroki in posledicami, se nam zdijo dejanja ljudi toliko bolj nujna in toliko manj svobodna, kolikor pravilneje spajamo posledice z vzroki."

"Razsodnost je videti večja ali manjša, po večjem ali manjšem spoznanju okoliščin, v katerih je bil človek, čigar dejanje se presojamo, po večjem ali manjšem razumevanju vzrokov dejanja." (Vojna in mir IV.) Isto je dejal Spinoza: "Če bi nam bili znani vzroki, bi nam bilo vse jasno."

Naš razum pač deluje vzročno. Razum se more udeleževati samo tam, kjer more odgovorjati na vprašanje: "zakaj?" za odgovorom: "zato!"

Ko so farizeji pripeljali k Jezusu prešestnjo, se je le-ta sklonil in napisal s prstom na zemljo. Kaj je pisal, tega ne vem, zakaj njegove besede je razpihal veter. Polagoma se je večerilo. Na vzhodu so se že vžigale zvezde. Poslovil sem se od sosed in odšel v to brezmišlno noč.

KAKO SO ZGRAJENI ŽELEZNI MOSTOVI

Kovač je položil v ogenj železen obroč. Ko se razžari, ga vzame iz žerjavice s kleščami in ga natakne na kolo.

Ali ni izvršil napotrebno delo? Človek bi mislil, da ni nič težkega skovati obroč, ki bi se tesno prilegal kolesu. Njegova razžaritev se nam vidi odveč.

Temu pa ni tako. Obroč se ne sme kolesu samo prilegati, temveč ga mora tudi močno stisniti, da ne razpade. Ta pritisk pa dosežemo s toploto. Toplota obroč raztegne, da postane širši. Z ohladi tvijo se spet zoži in če je pravilno merjen, se zoži tako, da pritiska enakomerno od vseh strani na kolo, s čimer mu daje trdnost in odpornost.

Razteznost po toploti izkoristimo lahko še na mnoge druge načine. Često se zgodi, da steklen zamašek v steklenici noče popustiti. Tu pomaga čestokrat segrevanje. Seveda se mora izvršiti to na poseben način, da steklenica ne poči. Držimo jo trdno, okoli vratu ji zavijemo vrvice, ki ji en konec vzememo v desno roko. Drugi konec ima v roki ustrežljiv pomočnik. Po tem vlečemo vrvice hitro sem in tja, kakor da bi hoteli vrati prečagati. S trenjenjem se ta segreje in ga toplota razširi. Zamašek gre potem običajno z lahkoto iz grla. Resnica pa je, da nam povzroča raztezanje teles v toploti še čedeče nego korist velike neprijetnosti.

Vzemimo na pr. želez. mostove. Mnogi so zelo dolgi in se s segrevanjem zelo raztegnejo. Iz tega razloga jih ne moremo zgraditi toge ali trde. Samo en konec je trdno zasidran, drugi počiva na neki vrsti majhnega vozička, ki se na tračnicah premika sem in tja, kakršna je pač temperatura, ki učinkuje na most. Če bi ne bilo tega voza, bi most ogrožal svoje lastne temelje.

Razpete žice, kakršne vidimo pri antenskih napravah velikih oddajnih postaj ali električnih vodih, bi v mrazu s tem, da se krčijo, prekuenile jambore in droge, med katerimi visijo, če ne bi poskrbeli za posebne varnostne naprave. En konec žice gre prosto preko koles, od katerih visi obtežen navodil. Če se skrči, se utež dvigne, če se pa žica raztegne, se utež zniža. Žica ostane tako vedno napeta in ne more napraviti škoda.

Tudi pri urah se odvisnost od temperature kaže na neprijeten način. Temperatura podaljšuje in krajša nihala in spreminja tudi dolžino važnih delov naših žepnih ur. Treba je posebnih naprav, da temu odpravimo.

Tako bi navedli lahko še nešteto primerov, v katerih imajo temperature spremembe v tehniki neugoden vpliv. Razumljivo, da so tehniki že dolgo iskali pripomočkov zoper te neugodnosti. Šele v novejšem času so našli v mnogih primerih zadostne pripomočke.

Vsaka kovina se namreč v toploti drugače razteza nego druge kovine. Baker se razteza na pr. bolj nego zlato, zlato bolj nego platina. Zlitine iz dveh kovin imajo lahko veliko manjšo toplotno razteznost nego posamezne kovine, iz katerih sestojijo. Posebno ugodno je v tem pogledu niklovo jeklo, zlitina iz nikla in jekla. Njegova razteznost se da praktično zanemariti. Najboljše je jeklo, ki vsebuje 35 do 38 odstotkov nikla.

A tudi narava nam v tem oziru pomaga. Kremenec je praktično neobčutljiv za vročino in mrak. Njegova velikost, je vedno ista. Zato se ne smemo čuditi, da uporabljata tehnika a tudi vsakdanje življenje dandanes zelo pogosto niklovo jeklo in kremenec za predmete, ki so jih prej izdelovali iz katerikoli drugih kovin.

ZDRAVNIKA ZAMENJAL Z ZAPELJIVCEM

Vpokojeni stotnik Alexander Pazar, zdaj lastnik prevoznškega podjetja v Budimpešti, bi moral biti od svoje žene sodno ločen in sicer po lastni krivdi. To mu pa ni dišalo, ker je dobro vedel, da bi moral v tem primeru plačevati ženi alimente. Te neprijetnosti bi se mogel izogniti samo, če bi pri sodiščem dokazal, da mu je bila žena, ki z njo že dolgo ni živel v skupnem gospodinjstvu, nezvesta. Treba je bilo zasačiti ženo z drugim v kočljivem položaju ali dobiti kako drugače dokaz njene nezvestobe. In tako je začel budno paziti na vsak ženin korak. Sreča mu je bila mila.

Nekega dne se mu je posrečilo zasačiti tujega moškega baš, ko je odhajal iz stanovanja njegove žene. Ker je rabil dokaz, da se mu je žena izneverila, je njenega dozdnevne zapeljivca pošteno premislil. Toda stvar se je obrnila drugače, kakor je Pazar želel. Mož je namreč napačil in pretepel zdravnika dr. Hamanga, ki je bil pri njegovi ženi po operaciji. Zdravnik namreč s takim honorarjem ni bil zadovoljen in je vložil tožbo, tako da ima Pazar zdaj na vesti še en proces.

TEMELJITI ZAKONODAVCI

Kult nagote se je v državi Rhode Island tako razširil, da so mu oblasti sklenile stopiti na prste. Zakonodavci so šli na delo, da pripravijo primerne zakonske ukrepe, ki so jih v obeh zbornicah tudi takoj sprejeli.

Naslednjega dne pa so gospodje senatorji in poslanci zvedeli, da je bil državni guverner uporabil svoje pravice do veta in te zakone zavrgel. Ko so ga v veliki jezi vprašali, zakaj je to storil, jim je mož odgovoril, da so šli zakonodavci v svoji vneni tako daleč, da bi bilo treba v bodoče prijeti in kaznovati celo vsakega človeka, ki bi v svojem domu in ne da bi bil kaščen drug človek prisoten stopil v svojo kopalno kad ali pa si preoblekel srajco. Takšni zakoni pa bi bili le malo preveč temeljiti.

IGRE

Benički trgovec, Igrokaz v 5. dejanju 50

Cyran de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 170

Edela, drama v 4. delu 60

Gospa z morja, 5. del 75

Lokalna železnica, 3. del 50

Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanju 30

Ob vojakih, Igrokaz v štirih aktih 30

Tončkovo sajno na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45

Revizor, 5. dejanju, trča vezana 75

Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih 35

Ljudski oder:

5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

11. sv. Zauravljivec 60

12. sv. Skopuh 60

Zbirka ljudskih iger:

3. snopč. Mila pod zemljo, 8v. Neda, Sanje 60

13. snopč. Ventalika, Smart Marije Device, Marijin otrok 30

14. snopč. Sv. Božjan, Junakinja 30

15. snopč. Turki pred Dunajem, 30

16. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

17. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

18. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

19. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

20. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

21. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

22. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

23. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

24. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

25. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

26. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

27. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

28. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

29. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

30. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

31. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

32. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

33. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

34. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

35. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

36. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

37. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

38. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

39. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

40. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

41. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

42. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

43. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

44. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

45. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

46. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

47. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

48. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

49. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

50. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

51. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

52. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

53. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

54. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

55. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

56. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

57. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

58. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

59. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

60. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

61. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

62. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

63. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

64. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

65. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

66. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

67. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

68. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

69. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

70. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

71. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

72. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

73. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

74. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

75. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

76. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

77. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

78. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

79. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

80. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

81. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

82. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

83. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

84. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

85. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

86. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

87. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

88. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

89. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

90. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

91. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

92. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

93. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

94. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

95. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

96. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

97. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

98. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

99. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

100. snopč. Sv. Juri, Ljubezn 30

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

166

Te ptice s črnim, belo žolto in rdeče pikastim perjem, so med mornarji zelo priljubljene in gorje potniku, če bi jih hotel streljati. Mornarji bi se odločno uprli temu, kar smatrajo za zločin.

Kar se je prikazal nekaj milj proti severu otoček, ves zalit z zlatimi solnini žarki. — Lečena gora! — je zaklical mornar na jaboru.

In takoj so prihiteli častniki na krov, da bi videli ogromno kepo, odtrgano od večnega ledu; morski tok jo je gнал v tople kraje in spotoma se je počasi tajala.

Kapitan je hotel tudi izgnankam pokazati ledeno goro. Prihitele so vse in se prerivale ob ograji krova.

Naključje je zopet privleklo Marjano v bližino poročnika To je bila najlepša prilika, da izpregovorita nekaj besed.

Poročnik je hotel pojasniti Marjani, kaj so ledene gore. Dekle ga je molče poslušalo. Človek bi mislil, da poslušajo govor, ki je prav nič ne zanima, in da so njene misli drugje.

— Gospod poveljnik, — je dejala, — koliko dni se bomo še vozili do New Orleansa?

— Če pojde vse po sreči, bomo čez tri tedne v Mehikem zalivu.

— Kaj, še tako dolgo?

— Torej se dolgočasite na moji ladji? — je vprašal poročnik.

Marjana je hotela popraviti vtis teh besed, ki so ji bile slučajno ušle. In hitro je odgovorila:

— Lahko si samo čestitam, da se vozim z ladjo ki ji poveljujete vi, gospod poročnik... Neprestano mi izkazuje svojo naklonjenost, ki je nisem vredna. In če sem sprejemala vašo ljubeznivost, sem mislila vedno na svoje družice, nesrečnejše od mene, ker nimajo ne utehe, ne poguma.

Te besede je izgovorila Marjana tiho. Poročnik je bil globoko ginit in vprašal je:

— Torej ste storili težak greh?

— Zaslužila sem svojo usodo! — je odgovorila Marjana.

— In vendar se mi zdite stokrat manj krivi kot druge.

— Kdove, nasprotno, kaj pa, če sem stokrat večja grešnica?

Smeh in živahno kramljanje drugih izgnank ji je prišlo prav kot preteza, da je pozdravila poročnika in odšla k svojim družicam, stoječim okrog zdravnika, ki jim je nekaj glasno razlagal.

Poročnik je stopil za Marjano. Baš je bil pristopil h gruči izgnank, ko je prihitel podčastnik ves blede in zasopel in zašepetal poročniku na uho:

— Poveljnik, govoriti moram z vami.

— Govorite torej!

— Tu ne morem, tu vpričo...

In stari mornar je pokazal z očmi na izgnanke.

Potem je pa namignil poročniku, naj mu sleli, in krenil je proti stopnišču, vodečemu v spodnje nadstropje.

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

11

Juta sede tiho in dobro ji je delo, da so drugi delali in mislili za njo. Vedela je, da bosta ta dva dobra človeka vse najboljše premislila.

Konečno sta vse natančno premislila. Juti sta naročila, da gre najprej domov, da mati ne bo opazila njene odsotnosti. Kmalu nato pa bo prišel k njej zdravnik. Ob istem času naj bi šel zdravnikov sluga k Falknerjevimi in naj sporoči Mini, da mora Juta takoj oditi v trgovino; mora pa tako urediti, da bo tam ostala ves dan, češ, da ima takoj na mestu izvršiti večje delo. Seveda je morala Juta Mini vse povedati, ker je bila zanesljiva. Nato bo zdravnik rekel svoji ženi, da gre k Jutini materi, kjer naj ostane do večera, ko se Juta zopet vrne.

Zdravnik je odločil, da se mora Juta ob enajstih odpeljati z vlakom v garnizijo svojega brata. Z njo bo šel tudi zdravnik. Ob štirih popoldne se bosta mogla zopet z vlakom vrniti in Juta bo zopet ob pol šestih doma.

Zdravnikova žena je Juti obljubila, da bo med tem dobro skrbela za njeno mater.

Nato Juta vstane in zdravnik ji stisne roko. — Torej, bodi junaška, Juta. Juti! Ako pa te premaga žalost, vpišči tvoje matere, tedaj ji reci, da te boli zob. Vse nič ne pomaga. Juti! Ako hočeš sebi in Leni ohraniti mater, potem moraš na videz biti popolnoma mirna in zadovoljna.

Juta stisne zobe.

— Mora iti! Bog mi odpusti, da moram pred materjo igrati to komedijo. Z Bogom, in lepa hvala! Ko bi sedaj ne imela vas!

Ginjena poljubi obema roke in naglo odide, da ne bi zopet pričela jokati.

— Ubogi otrok — pravi zdravnikova žena in moč prikima.

— Da, mnogo težav pride nad njo, ker drugi nimajo nikake moči v svojih kosteh. Mati je samo še senca; Lena, ki je tudi zelo junaška, pa je tam doli zbolela. In ta Fred — ta lump — se ustrelil, mesto da bi pojedel godljo, ki jo je skuhal. Tak slabič! No, sedaj je mrtev in o mrlju ne smemo slabo govoriti. Toda nad svojimi ljudmi se je grozno pregrešil. In vse mora Juta prenašati. Če ne bi b'la tako dobro dekle, kaj ne, stara?

Tako govori dr. Gregor, ko se pripravlja, da gre z doma.

5. poglavje.

Po Mini je Juta izvedela, da mati njene odsotnosti ni opazila. Ko hoče iti mimo družabne sobe v svojo delavnico, za nekaj časa postoji pred vrati, kot bi hotela stopiti v sobo. Toda ni mogla, ker se je naravnost bała materji pogledati v oči.

Tiho namigne Mini, da gre za njo v sobo. Juta zbere vse moči, da Mini pove, kaj se je zgodilo.

Mina je bila od strahu in sočutja vsa preplaščena, toda pozneje Juti obljubi vso svojo pomoč. Zelo je bila ponosna, da ji je Juta tako zaupala, ter je v resnici čutila do nje globoko sočutje.

Nato pa je Juta sama. Še enkrat prebere Fredovo pismo ter krčevito stisne zobe, da je ne bi zalile solze. Ko bi se mogla brez skrbi razjokati, bi ji bilo lažje. Toda zaradi matere se je morala tej clajšavi odpovedati.

Zatem vse pripravi za svoj odhod v garnizijo. Kmalu nato pride tudi dr. Gregor.

Juta pritisne roko na srce in pošlje proti nebu iskreno prošnjo, da bi imela moč in dovolj miru, predno bi šla k zdravnikom k materi.

Sedaj se je vse vršilo po načrtu. Gospej Falknerjevi se ni zdelo nič čudnega, da je imela Juta v trgovini kako nujno delo. Veselilo jo je, da je zdravnik poslal po svojo ženo, da bi ji delala družino.

Slednjič je bila Juta rešena in je mogla oditi z dr. Gregorjem.

Za prvim voglom pokliče zdravnik taksi in oba se naglo odpeljeta na železniško postajo. Prišla sta ravno še o pravem času; komaj sta sedla v železniški voz, ko vlak že odpelje.

Še prej kot v eni uri prideta v garnizijo.

Kar je prihodnje dni prišlo nad ubogo Juto, pač ne bi mogla prenesti, ako ne bi bil z njo dr. Gregor.

Ko stoji pred mrtvim bratom, ji je bilo, kot bi mogla v svojih nezmernih bolečinah skopneti. Tako mirno je ležal, skoro, kot bi spal. Mlad je njegov blede obraz, niti smrt ni mogla v mehki obraz zarezati trdih potez.

Njegov sluga poda kratko poročilo. Njegovo žalovanje za svojim gospodarjem je bilo odkritosrečno, kajti poročnik Falkner je bil zelo dober častnik.

Medtem ko je Juta ostala eno uro sama s svojim bratom, se je dr. Gregor razgovarjal z oberstom Heydenom. Pojasnil mu je razmere in ga je prosil za njegovo pomoč. Oberst je bil takoj pripravljen preskrbeti vse za pogreb in vse drugo, kar je bilo potrebno.

Ko pozneje pride oberst k Juti, ji viteško ponudi svojo pomoč.

Juta se mu zahvali ter se le z veliko težavo zatajuje. Še enkrat poljubi Juto brata na blede čelo, še enkrat se ozre v njegov obraz, nato pa jo dr. Gregor odpelje. Leden mraz speleti njeno telo, ko se zapro za njo vrata. Noge ji odpovedo in padla bi, ako je doktor ne bi trdno držal.

Ko pride Juta domov, ji pravi doktorjeva gospa, da je mati zaspala v naslonjaču. Tega je bila Juta vesela, ker ji ni bilo treba stopiti pred njo.

Doktorjeva gospa se poslovi in Juto še enkrat spodbuja k hrbrosti.

Mina ji prinese čaj in nekaj jedil. Toda Juta more piti samo čaj.

Mina prevzame vse skrbi gospodinjstva, da bi bila Juta brez skrbi.

Ko se mati zbudi, ostane Juta pri njej le nekaj minut in se izgovori, da ima mnogo dela. In v svoji sobi ostane, da je mati zopet legla. In četudi bi morala delo naglo izgotoviti, ni niti enkrat potegnila s čopičem. Tiho in nepremično sedi ter strmi pred se.

Veslih naglo poskoči, kot bi hotela bežati pred svojimi lastnimi mislimi ter hodi tiho po sobi sem in tja. Tudi prihodnji dnevi so bili za Juto neizmerno težki. Veslih je že mislila, da ne more več prenašati, da bi stopila pred mater.

Vesli dan je skrbno pregledala časopise, predno jih je mati dobila v roke. Vse je bilo mogoče, da bi bila kaka vest o Fredovi smrti.

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

LADJA BREZ POSADKE

Nemški listi so poročali te dni, da je čilno ladjo nemške vojne mornarice "Zachringen" zadela v polno 15centimetrska granata in da je na njej nastal požar, ki so ga pa kmalu ugasili.

"Zachringen" je pravo čudo moderne tehnike. Je prav za prav predelana starejša vojna mornarica, ki jo uporabljajo za to, da se vojna mornarica na njej vadi v streljanju. ...a tisoče in tisoče je v nji že lukenj, ki izvirajo od izstrelkov in ki jih morajo vedno znova zakrpati. Razumljivo je, da ladja s takšnim namenom ne more imeti posadke, a po drugi strani se mora med varnimi premikati normalno napreči, drugače ne bi imelo smisla. Da pa se more premikati, je opremljena z normalnimi stroji in te stroje ravna s posebnimi brezžičnimi pripravami od daleč. Naravno, da so ti stroji in te priprave kaj dobro zavarovani v ladijskem trupu. Do danes — ladja je že šest let v tej službi — jim ni mogla še nobena topovska krogla do živca. O tem, kakšne so naprave, ki omogočajo "Zachringenu" kretanje brez posadke v poljubno smer in s polno brzino, je bilo že dosti ugibanja, toda Nemci podrobnosti ne želijo izdati.

Ladjo s tem namenom so morali predelati seveda tako, da se ne more potopiti. Običajna razdelitev v posamezne, medsebojne zaprte nepropustne prostore ni zadostovala, morali so jo napolniti s plutovino. Te stvari so porabili toliko, kolikor znašata dve španski letini plutovine. Toda svoj namen so le dosegli. "Zachringen" zadene lahko še toliko strelcev, potopiti se ne more.

ANEKDOTA

Richard Wagner je l. 1877. dirigiral koncerte v Londonu. Pri teh koncertih je sodelovalo več nemških godbenikov, med njimi tudi Otto Deichmann. Na neki skušnji za koncert se je Wagner nepopisno jezil na pihalca, ki niso ustrezala njegovi volji. Obrnil se je k Deichmannu z besedami: "Povejte godcem, da jih bom po vrsti pometal iz orkestra, če ne bodo parirali. Predstavite jim to na angleški." Deichmann je polagoma vstal in prevel Wagnerjev izbruh z besedami: "Gentlemen — mister Wagner razume velike težave, ki jih imate z njegovo glasbo in vas naj vljudneje prosim, da se potrudite in ga ne razburjate brez potrebe."

PRVAKINJA VEDEŽEVALK

Proti koncu 18. stoletja in v prvih desetletjih 19. stoletja je živel v Parizu 'madame Lenormand', pravzornik vseh današnjih vedeževalk za elegantni svet. Ko so po padcu Napoleona I. Burbonci zasedli francoski prestol, so strogo prepovedali vsako vedeževanje in Lenormandova je svojo obrt ugajala lahko samo na skrivaj, ob največji previdnosti. Le s težavo si dospel do nje, da si je bila njena čakalnica vedno polna kakor čakalnica kakšnega zdravnika.

Stranke je sprejemala v majhni sobi za komaj vidnimi tapetnimi vrati. Soba ni imela oken, svetloba je prihajala vanjo skozi odprtino v stropu.

Vsak, ki je prišel prvič k sloveči vedeževalki, se je moral naravnost prestrašiti. Njeni sodobniki jo opisujejo kot tako grdo žensko, da si je grše človek ne bi mogel izmisliti. Bila je videti kakor grozotna, s strupom napojena krastača. Eno oko je bilo stekleno, z drugim pa je obiskovalca gledala, kakor da ga prebada s sulico. Na glavi je imela vedno krzno kapo. Stene so bile polne pribitih netopirjev, nagačenih sov, okostij in podobne ropotije.

Prvo vprašanje, ki ga je vedeževalka zastavila vsakemu obiskovalcu, je bilo to, dali si želi male ali velike igre, nato ga je vprašala z debelim basom po starosti, najljubši barvi in najljubši živali. Končno mu je z zapovedujočim glasom dejala, naj dvigne igro, nakar je začela vedeževati.

Lenormandova se je rodila l. 1768 in je že l. 1790. večjala za veliko vedeževalko. Sam Robespierre in Saint Just sta jo baje često obiskovala in vprašala za svet, Dantonu je napovedala padec, ko je bil na višku moči. Bernadottu je prerokovala prestol v severni deželi, prvi ženi Napoleona I. je tudi napovedala padec.

Lenormandova je umrla leta 1843. in je ostavila veliko imetje, ki si ga je pridobila s svojim vedeževanjem.

RIBE RAZLIKUJEJO ZVOKE

Prof. Bela Farkas iz Budimpešte je na podlagi fizioloških in bioloških študij ugotovil, da reagirajo ribe na gotove zvoke in da imajo organ, ki odgovarja našemu ušesu. Ta organ biva po sodbi prof. Farkasa v glavi ribe, in sicer labirintu. Rbe razlikujejo visoke tone od nizkih.

ALKOHOL NE ŠKODUJE

VEDNO

Bivši nemški mornariški zdravnik dr. Greif, ki živi zdaj v Stuttgartu kot upokojenec, se je zanimal za nad 100 let stare ljudi v svoji domovini. Obrnil se je na 125 starčkov in starih soproj, da mu opišejo svoje dolgo življenje. Dobil je zanimive odgovore, iz katerih je posnel gotova pravila. Večina nad 100 let starih je iz severne Nemčije, največ iz Prusije. Kakor povsod, so tudi tam v večini ženske. Razen treh so ostali vsi na kmetih, večinoma v rojstnih krajih. Vsi možje so bili oženjeni in vse žene omožene in razen ene so imele vse otroke, najmanj po tri, nekatere pa tudi po 10 do 12. Iz tega se da sklepati, da je zakonsko življenje, zlasti pa materinsko zdrava institucija.

Zdaj pa pride glavno. Izkazalo se je, da med starčki in starkami, ki so dosegli tako visoko starost, ni nobenega vegeterijanca ali abstinenta. Večina navdušeno je meso in pije pivo, vino ali žganje, če ga le ima. Kadili so pa vsi, razen enega, ki je opustil kajno, ko mu je bilo že 105 let. Kar se tiče postav, dosegaajo ti Metuzalemiokrog 164 cm, ženske pa 153,5 cm. Teža starčkov se giblje od 60 do 80 kg, starih pa okrog 50 kg. Trditev, da si lahko človek podaljša življenje, če ne pije in ne kadil, torej ne drži vedno.

Advertise in
"Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TVANJE

'GLAS NARODA'

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Calk, A. Saffie
Walsenburg, M. J. Baruk

INDIANA:
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:
Chicago, J. Berčič, J. Lukanič
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleora in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene

KANSAS:
Gladi, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:
Kittzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Paulan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strmisha
Little Falls, Frank Maslo

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bolek, Chas. Haringer, Jacob Resnik, John Slavick
Glad, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunise
Warren, Mrs. F. Raschar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Jonestown, John Polanta
Lafayette, Ant. Tausel
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshaf
Reading, J. Penilic
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

23. Junija: Champlain v Havre
Rex v Genoa

27. Junija: Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg
Olympic v Cherbourg

28. Junija: Saturnia v Trst

29. Junija: Statendam v Boulogne

30. Junija: Paris v Havre
Bremen v Bremen
Leviathan v Cherbourg

3. Julija: Lafayette v Havre
Albert Ballin v Hamburg

1. Julija: Washington v Havre

5. Julija: Berengaria v Cherbourg

6. Julija: Majestic v Cherbourg

7. Julija: Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Europa v Bremen

11. Julija: Deutschland v Hamburg

13. Julija: Olympic v Cherbourg

14. Julija: Aquitania v Cherbourg
Vulcania v Trst

15. Julija: Champlain v Havre

17. Julija: Bremen v Bremen

18. Julija: Manhattan v Havre
Hamburg v Hamburg

20. Julija: Statendam v Boulogne

21. Julija: Paris v Havre
Leviathan v Cherbourg
Rex v Genoa

24. Julija: Europa v Bremen

25. Julija: New York v Hamburg

27. Julija: Majestic v Cherbourg

28. Julija: Ile de France v Havre

V JUGOSLAVIJO

Prsko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

30. JUNIJA

21. Julija — 11. Avgusta

ILE DE FRANCE

7. Julija — 28. Julija

CHAMPLAIN

23. Junija — 14. Julija (opolnoči)

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK